

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejemani:
celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5 50
na mesec 1 90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, (I. nadstropje levo), telefon št. 34.

Izkušnja vseh članov slovenskega naroda je pravičnost.

Inserati veljajo: petdesetopeta peti vrsta na enkrat po 14 vln., za dvakrat po 12 vln., za trikrat ali večkrat po 10 vln. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravnistvu naj se pošiljajo naročila, reklamacije, inserati itd.
to je administrativna stvar.

Posredovanje številk velja 10 vlnarjov.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6 50
na mesec 2 30

za Nemčijo:

celo leto K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znakla. Upravnistvo: Knafljeva ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Cesar v Bosni.

Sinoči se je osemdesetletni avstrijski cesar z velikim spremstvom prvih državnih dostojanstvenikov odpravil na obisk Bosne in Hercegovine. Ze iz dejstva, da se je tako star gospod, kakor je cesar, podvrget velikim težavam dolgega potovanja in mukam vsakovrstnih oficijelnih sprejemov in priredb, se da spoznati, kako velik političen pomen pripisujejo vodilni in odločilni faktorji v državi temu obisku.

Tudi vse časopisje se bavi obširno s tem potovanjem in so listi kar preplavljeni z vsakovrstnimi modrovanji o namenu in pomenu cesarjevega obiska v anektiranih deželah. Eni se kar valjajo v orientalskih frazah, da je ta obisk izraz posebne cesarske milosti, drugi namigavajo, da se s tem obiskom pokaže mogočnost katoliškega vladarja.

V resnici ima ta obisk odlično političen namen, pridobiti monarhiji simpatije bosanskega in hercegovskega prebivalstva in posvedočiti vsemu svetu v najslavesnejši obliki, da je avstr. monarhija postala tudi balkanska država v nasprotju s principom »Balkan balkanskim narodom«.

Ze trideset let gospodari monarhija na Balkanu in tudi najhujši nasprotniki tega gospodstva ne taje, da je storila marsikaj dobrega in koristnega, dasi še dolgo ne tega, kar bi mogla in morala. Toda avstro-ogrsko gospodstvo je bilo vendar tako, da si monarhija z njim ni pridobila zaupanja velike večine prebivalstva. Aneksiji se je to prebivalstvo sicer sklonilo, ker ni imelo moči je preprečiti ali se ji ustaviti, a sprijaznenje z aneksijo je samo formalno in čima v sredi prebivalstva nobenih sorodnih. Bosna je le podvržena, pridobljena ni in uglati pot temu pridobitju je eden poglavitnih namenov cesarjevega potovanja.

Nadaljni namen cesarjevega potovanja je, pokazati svetu in specijelno balkanskim državam, da monarhija s pridobitvijo Bosne in Hercegovine ni razširila samo svojih meja, nego da hoče iz tega dejstva izvajati konsekvence. Monarhija hoče imeti veselo v vseh balkanskih zadevah ne le samo iz naslova interesov, nego kot balkanska država. Vse prizadevanje merodajnih krogov v monarhiji gre na to, razširiti avstrijski vpliv na Balkanu in zlasti spraviti Srbijo in Črno goro zopet pod svoj

vpliv ter ga pridobiti tudi na druge balkanske države.

Ekspanzivne tendence avstro-ogrške politike so neustavljive. V glavah naših ministrov in drugih državnih činiteljev straši še vedno imperijalistični fantom, podpihovan iz Berolina. Solun je prejšnjim končni cilj avstrijsko-ogrške zunanje politike. Pridobitev Bosne in Hercegovine je bila prva etapa na tem potu. V proslavo tega, s tako velikimi žrtvami doseženega uspeha in v posvedočenje, da bo Avstrija nadaljevala to politiko, je cesar sedaj obiskal Bosno in Hercegovino.

„Verso la guerra“

Ze leta in leta sem mistificiral avstrijski uradni svet vso javnost glede razmerja med Italijo in našo monarhijo. Trozveza je te dve starodavni nasprotnici spravila pač pod en klobuk in formalno vlada med njima hladno soglasje, ali v sredi tli staro sovraštvo in te iskre razpihne lahko najmanjša stvar v velik plamen.

Naši oficijozni nas slovesno zagotavljajo, da je trozveza trdna in da vidi Italija v tej trozvezi najzanesljivejši varstvo svojih interesov ter se vede napram Avstriji strogo korektno in lojalno. A vse to lepo pisarjenje ni nič drugega, kakor preračunjeno varanje javnosti.

To je smisel očitanj, ki jih je brez dvoma z vednostjo in s privoljenjem vojne uprave priobčil c. in k. viceadmiral A. Chiari v znanem vojaškem listu »Danzer's Armee-Zeitung«.

Viceadmiral Chiari se ni omejil na to očitjanje, nego je v svojem članku doprinesel dokaz, da je nasprotje med Avstrijo in Italijo nepremostljivo in da je prej ali slej vojna med tema državama neizogibna.

Viceadmiral Chiari dokazuje v svojem članku, da stremi Italija za pridobitvijo južne Tirolske, Gradišanske, Trsta in Istre, ne le ker tod prebivajo Italijani in smatra te zemlje za italijanske, nego tudi za to, da si zagotovi gospodstvo nad Adrijom in si omogoči zadobiti trdna tla na Balkanu. Chiari pojasnjuje, da so to smotri vsesplošnega ljudskega gibanja v Italiji, kakor so jih konkretnizirali merodajni politični pisatelji, da se je iz tega stremljenja porodilo neugasno sovraštvo proti Avstriji in da je to ljudsko gibanje in čustvovanje odločilni faktor za vso oficijel-

no Italijo. O italijanskih ministrih, odgovornih voditeljih italijanske politike, pravi Chiari, da so vsi iredentovci in sovražniki Avstrije, ki sicer za časa svojega ministrovanja to skrivajo, a se temu stremljenju nikdar ne izneverijo. In isto tako je vsa armada tega duha.

Izvajanja viceadmirala Chiarija so sicer pisana z namenom, pripraviti avstrijsko javno mnenje do večje sprejemljivosti glede novih izdatkov za mornarico in zlasti izdatkov za zgradbo Dreadnoughtov, ali to ni noben vzrok podedenjavati ali neuvržati dejstev, ki jih navaja v podporo svojega namena.

»Verso la guerra!« Bližamo se vojni. To je resnica, ki jo ve vsakdo, kdor pozna italijanske razmere in zasleduje pojave v Italiji. Od l. 1866. niso bili stari italijanski ideali tako živi med italijanskim narodom, kakor so v zadnjih, in kakor so se kralji iz savojskega rodu zaradi ohranitve svoje dinastije morali l. 1848. postaviti na čelo narodnemu gibanju, tako se mu tudi zdaj ne morejo odtegniti ali celo ustaviti. In tega tudi ne mislijo. Pomnožitev mornarice, reorganizacija armade, utrjevanje meje proti Avstriji, neprestani manevri na bodočih bojiščih in studije generalštabnih oficijerjev na tem terenu pričajo, da se Italija z vsemi močmi pripravlja na vojno zoper Avstrijo. Čim bodo utrdbे dovršene in reorganizacija armade izvedena, bo zadostovala najmanjša iskrica, da ustvari — casus belli.

Viceadmiral Chiari zastopa mnenje, da se mora Avstrija na ta slučaj pripraviti tudi s tem, da poveča svojo mornarico tudi z dreadnoughti.

Prav! Kar je povedal viceadmiral Chiari, je vse resnično in resnično je še veliko več, kakor je on povedal. Zlasti je resnično, kar piše o iredentističnem gibanju v Avstriji, ki se v nas sistematično in nameno-ma podedenjuje. Viceadmiral Chiari je tem oficijelnim osebnostim zaludal v obraz, da so c. kr. iredentovci in je s tem zadel v črno. Ti leni, nesposobni, brezvestni in podkupljivi c. kr. iredentovci, vsi ti Pretisi in Rinaldini in njih kreature in zavezniki so največ krivi, da se je iredenta na avstrijskih tleh ugnedila in razpasla in ti ljudje so iredento ščitili in podpirali in jo na merodajnih mestih slikali kot nedolžno prenapetost nezrele mladine, samo da je ostalo v veljavi načelo, da je treba zatirati Slovence in onemogočiti njih ojačenje in napredovanje.

Da ni bilo in jih ni teh c. kr. iredentovcev, bi bili Slovenci in Hrvatje na Primorskem danes že tako močni in trdni, da bi bila iredenta čisto nemogoča in da bi država ne imela nobenih skrbi zaradi svojih obmejnih provincij. Ko bi bila država pred 30 leti postala Slovincem pravična, bi danes ne bilo treba v Trstu loviti iredentovcev in zasledovati veleizdajniških zarot.

»Verso la guerra!« gremo, pravi viceadmiral Chiari, in da tako visok vojaški dostojanstvenik ne zatrobi lahkomišelnost na bojno trombo, to bo pač uvidel vsakdo. Ko bi Chiari ne bil v soglasju z odločilnimi krogi v državi, bi bil pač že desavouiran, kakor je bil lani desavouiran italijanski general Asinari di Brazza.

Armado poveljstvo torej vidi, to pravi Chiarijev članek, v iredenti velikansko nevarnost za vso monarhijo in z njo vred pač tudi vodstvo zunanjih zadev, a v zvezi temu se dobe stranke, ki so vzele patriotizem v zakup in hočejo v tem času ustanoviti novo ognjišče iredentizmu v Trstu v obliki italijanske univerze, dočim odrekajo pravno fakulteto slovenskemu narodu, ki je mogočen in zanesljiv čuvár državne meje proti Italiji, in čigar razvoj in utrjenje je v največjem državnem interesu.

Če bi državna uprava samo pogledala v svoje urade na Primorskem, bi videla, da so prenapolnjeni s c. kr. iredentovci in bi spoznala, kaj bi ji v kratkih letih koristila slovenska pravna fakulteta.

Ali kaj hočemo — Avstrija je vedno zaostajala ou d' une armée, ou d' une idée.

Parlament.

Proračunski odsek.

V sobotni seji proračunskega odseka je bil na vrsti proračun trgovskega ministristva; referate so imeli posl. Witteke, Šramek in Maštálka. Nato je govorilo več poslancev, ki so prednašali večinoma zahteve svojih volilnih okrajev glede pošt, brzojav, vodnih cest itd. Od slovenskih poslancev je govoril dr. Ploj o pošt-nih razmerah na Spodnjem Štajerskem. — Odsek je slednjič proračun trgovskega ministristva neizpremenjen odobril. — Prihodnja seja bo jutri.

Reforma poslovnika.

Posl. dr. Steinwender je izdelal nov načrt reforme poslovnika, ki kaže v primeri s provizorično reformo nekaj bistvenih izprememb. Po tem

načrtu bi se na interpelacije odgovarjalo lahko tudi pismenim potom. Dijete dr. Steinwender pavšalira. Sklep zbornice bi lahko omejil dobo govorov v plenu in v odsekih. Če je razprava o enem predmetu končana pridejo na vrsto nujni predlogi, če je za to večina zbornice. Plenarne seje so trikrat na teden po 4 ure. Za presojo govorniških izgovorov je postavljen častni svet. Načrt ima tudi določbe za varstvo oseb, ki niso med člani zbornice.

Mali finančni načrt.

Ker letošnje poletje ne bo ved časa za razpravo o celim finančnem načrtu, pride na dnevni red samo t. zv. mali finančni načrt. Vendar se več strank upira temu, da bi ta mali finančni načrt obsegal samo davek na žganje. Žele, naj se obenem obravnava tudi osebna dohodarina, dividendni in tantiemski davek ter morda še tudi davek na dedščino. — Celi finančni načrt pa pride na vrsto šele jeseni.

Konferenca.

»Slov. korespondenca« piše, da bo druga polovica tega tedna prav interesantna in važna. Češki, nemški poslanci, »Slov. Enota«, kršč. socialci in Italijani bodo imeli važna posvetovanja. Rešilo se bo vprašanje laške fakultete. V češkem posl. klubu bo stavljen predlog povabiti na posvetovanja o jezikovnem vprašanju in o Bukvajevem zak. načrtu tudi češko soc. demokrate. Bukvajev okvirni zakon, ki obsega pet paragrafov, bo predložen parl. komisiji »Slov. Enot«, in če ga ta odobri, bo vložen v poslanski zbornici. Prvi razgovor nemških in čeških poslancev z vlado glede jezikovnega vprašanja na Češkem bo v torek 7. junija.

Iz Istre.

V Poreču se je dne 26. t. m. sešel deželnozbornski odsek, ki naj bi predložil dež. zboru tako razdelitev istrskih občin, da bi v prihodnje ne bilo nobenih narodnostnih konfliktov. V odseku je pet Hrvatov in pet Italijanov. Toda že prva seja je bila brezuspešna. Hrvatje so namreč zahtevali, da se Pazin proglasi za hrvaško občino, Italijani pa so bili proti temu.

Dnevne vesti.

+ Italijanska pravna fakulteta. Vlada in njeni pristaši napenajo vse sile, da bi proračunski odsek še ta teden dokončal proračunsko razpravo, na kar naj začne razpravo o

LISTEK.

Kraška idila.

Trije so bili. Sami mladi, krepki junaki osemnajstih let, in pri voljakih so služili. Usoda jim ni bila mila, kajti zanesla jih je pri vajah globoko v kršno Notranjsko, kjer jim ni cvetela pomlad nežnopolnih, tenkih mestnih gospodičen, kjer ni bilo biljarda, na katerem se z dolgiimi palicami preganja dolgečas, kjer ni bilo niti poštene gostilne, v kateri bi se razvajeni želodci vedno lačnih teh treh junaških prostovoljcev opomogli od vsakdanjosti, ki jo je nudil »naš cesar, naš kralj« v plehki menaži.

Kdo bi se jim čudil, če so z odprtimi rokami sprejeli vsako priliko, in naj je bila še tako malenkostna, ki jim je prinesla nekoliko razvedrila v puhlo enoličnost vojaškega življenja, ki je naši junaki niso smatrali za drugo, nego neopravičljivo omejitve osebne prostosti.

In kdo bi se jim čudil, če so — faute de mieux — poprijeli se kozarcev, ki so jim, polni dobrega istrjanca, razradostili arca in vtopili v pozabljenje puščobo in praznoto

vsakdanjih, skoro pol dneva trajajočih nekrvavih vojsk.

Gruntar, Snoj in Hrast je bilo ime našim junakom.

Gruntar je imel od vseh treh neločljivih prijateljev to srečo, da je imel svoj tabor v takem kraju, v St. Vidu, kjer je dobil vsaj vžitnega tobaka, vsled česar sta ga Snoj in Hrast vedno izrabljala kot tovarnega osla za donosanje te neprecenljive rastline, česar pa jima ni nikdar zameril. Nasprotno, še v veliko radost mu je bilo, če ga je naprosil Snoj danes, jutri Hrast, da mu prinese tobaka; saj je bil s tem dan titulul, da se od polurne poti užežano grlo zopet namoči in namažejo življenja kolesa.

Bilo je torej nekega vročega popoldne, par dni potem, ko pes v pratiki zopet nazaj pogleda, ko je primah Gruntar ves prašen in zevajoč, kot vrana v sobico k Snoj, stanujočem skupaj s četrtim takim, bo vsled zaljubljenosti nad vse solidnim možakarjem, Bradačem po imenu, in delečim z njim široko zakonsko posteljo svojih gospodarjev, in reče:

— Evo ti, tovariš in nadležni prijatelj, tobaka, cesarskega tobaka za sedemnajet soldov starega denarja. Nikar pa ne miali, da je s tem, da mi vrneš moj izdelek za tobak, še

plačano vse. Ker si tak, da contra bonos mores zahtevaš od prijateljstva toliko žrtve, da me ob taki vročini, ko še pes neha vohati za svojimi neštevilnimi zakonskimi poloviciami in nezakonskimi polovičarji, pustiš capljati v to nesrečno trnje, ti bom olajšal tvoj itak vedno polni mošnjček za nadaljni desetak, ki ga pripiši sebi v dobro in ki je plačljiv od danes v štirih dneh, ko bom zopet dobil blagoslov od svojega starega dobrodejne roke v podobi pošne nakaznice.

— Nikar ne pridiguj, temveč stegni roko na mizo in vzemi, se oglasi v tem trenutku Hrast, ki stopi v sobico in ki mu sledi sluga s precejšnjo košaro v roki.

— Gospod, ki nam je poslal to neznošno vročino, nadaljuje, je, kakor smo se učili v katekizmu, neskončno dobrotljiv in zato je postavil komarjevo nedeljo — tovariši, uvažujte in cenite po vrednosti, da sem iz šiske doma — na tak dan, da sem dobil od svojega očca ravno danes to košaro, polno zemeljskih dobrot. Ker pa je Gospod tako neskončno dobrotljiv, tudi jaz stvarstvo njegovo, ne morem biti tak, da bi sam povzli njegove darove, in zato hočem tukaj sedaj, ko nas ne bo motil odsotni Bradač s svojo zaljubljenostjo in solidnostjo, odpreti to jedilno

shrambo in v najlepši solidarnosti naslajati se nad tem, kar nam je naklonil otec v svoji dobro in velikodušnosti.

In odprla se je košara in privleklo se se na dan že dolgo pogrešane dobrote, kojih polovica je izginila kot blisk za mejo belih, močnih zob, kojih druga polovica pa je ostala določena za drugi dan v novo slavlje starega, v vojnih težavah utrjenega prijateljstva.

Ker je pa pojedina, posebno še ona, ki obstoji po največ iz mesa, ničeva brez alkohola, ki pospešuje prebavljanje in ki daje še — le pravi timbre vsakemu enakemu slavlju, je priložil praktični oče Šiškarjev tudi precejšnjo steklenico izbornega tropinovca, toda z določilom, naj se ga uživa zmerno in sicer pri pojedini le, kolikor je neobhodno potreben, zato, da se »polije meso«, drugače pa samo takrat, kadar bi rogovilil želodec valed prehlajenja, pridobljenega na ta ali oni način, kakor je zvito pristavil dobrohotni pošiljatelj.

Gospodje prostovoljci so, kakor smo že omenili, uničili polovico košarine vsebine, torej tudi polovico obilne steklenice, ki nosi v ljudstvu dobroznano ime, za katero pa naši filologi v svojih za praktične stvari skisanih možganih še niso izmislili pripravnega izraza. Bradač pa so

bili naši junaki zato za izpraznjenje polovice tropinovca, ker so bili mnenja, da imajo vsled vsakdanjega ležanja na trebuhu na rosnih tleh, izvirajočega iz na kraškem svetu ne preveč priljubljenega ukaza »nieder«, vsekako tudi prehlajene želodce.

Učinek je bil seveda ta, da so se jim ogreli želodci, zraven njih pa tudi možgani, ki so vsled tega postali dovzetni za marsikaj, kar bi jim normaliter gotovo ne prišlo na misel.

Ko so se prijatelji okrepčali, so predvsem napravili v svrhu še boljše prebave že od Rimljanov zahtevanih tisoč korakov. Ker bi pa bil z ozirom na to starodavno zahtevo vsak nadaljni korak preveč, in ker so stopili ravno s tisočim korakom pred edino vaško gostilno, in ker so konstatirali, da žganje pravzaprav še dela žejno, so enoglasno sklenili, da hočejo pogasiti žgoči notranji ogenj v tej gostilni, kjer so seveda ločeni od drugih umrjočih, v takozvanem salonu imeli tudi častniki svojo menažo.

Notri so dobili še par tovarišev, takisto veseljakov, in z njimi pridno praznili kozarce do noči.

Posledice seveda niso izostale.

(Dalje prihodnja.)

italijanski pravni fakulteti. »N. Fr. Pr.« trdi, da se trdijo čehi pripraviti Slovence na to, da bi opustili svoje nasprotovanje. Naštr, naj se italijanska fakulteta ustanovi v Trstu. Tudi pravi, da hočejo čehi pripraviti vlado do obvezne izjave, da v nekem določenem času ustanovi slovensko fakulteto v Ljubljani.

+ Nemški nacionalni strahovito zabavljajo, da se med Slovenci nabirajo prostovoljni darovi za nesrečne brate Srbe, ki jim je povodenj v Sumadiji napravila strahovito škodo. Ne samo da zabavljajo; tudi denuncirajo nas, da hočemo po svojih skromnih močeh pomagati »sovražnikom Avstrije«. To je prav nemškonaacionalno! Samo nacionalni Nemci imajo lepo navado, da v slučajih nesreče ne poslušajo glasu človekoljubnosti, drugi narodi ne. Ko je bil potres v Kalabriji in Siciliji, nismo Slovenci nič gledali na to, da so Italijani ravno tako naša nasprotniki, kakor Nemci in prispevali smo radi za njih podporo. In takih slučajev bi lahko navedli še več. Toda Nemci so pač drugačni nazorov. Zabavljajo, da se zbirajo prispevki za naše brate v Sumadiji, češ, zakaj se ne zbira za nemške Stajerce, ki so imeli tudi povodenj. Saj je mogoče, da jih je zadela nesreča povodnji in če jih je zadela, jih gotovo pomiljujemo, a posebno velika pač ni mogla biti ta nesreča, ker širši svet zanjo ni nič izvedel, med tem ko je bila katastrofa v Sumadiji uprav strahovita. Če so stajerski Nemci tako potrebni podpore, zakaj pa niso tisti ljudje, ki sedaj zabavljajo, začeli kake akcije njim v korist, saj bi bili Slovenci tudi dali po svojih močeh. A ti ljudje, ki sedaj na nas zabavljajo in nas denuncirajo, da podpiramo brate Srbe, sami tudi za stajerske Nemce ničesar ne dajo. Ti zabavljajo nas tudi spominjajo na podpore, ki jih je Ljubljana dobila za časa potresa. O potresnih podporah pa naj ti ljudje kar molče. Ljubljana je dobila takrat podpore tudi iz nemških krajev, zlasti z Dunaja, a nemški nacionalci niso ničesar dali. Takrat so imeli nemški nacionalci dunajsko »Deutsche Zeitung« za svoje glasilo in ta list je srdito pisal zoper vsako podporo po potresu zadete Ljubljane in je srdito razglašal brutalno načelo, da se političnemu in nacionalnemu nasprotniku tudi v največji nesreči ne sme pomagati. To hujskanje nemških nacionalcev je imelo tudi uspeh, da nacionalci niso ničesar dali za Ljubljano. S kakor pravico zabavljajo sedaj ravno ti ljudje!

+ Zveza Jugoslovanov in proste avstrijske porobne družbe. Zveza Jugoslovanov je imela klubovo sejo, kateri so prisostvovali tudi poslanci dr. Sylvester, dr. Bugatto, D'Elvert, Günther, Kolischer, Mastalka, dr. Pitacco in pa zastopniki prostih avstrijskih parobrodskih društev. Zveza je sklenila povabiti zastopnike vseh državnoborskih klubov k posvetovanju v to svrhu, da se uredi plovetveni promet z Južno Ameriko in da pri tem ne bodo prikrajšane pravice prostih parobrodskih društev, katere so si te pridobile vsled zakona o popospeševanju pomorstva iz l. 1907. Nato se je podala deputacija prostih parobrodskih društev pod vodstvom predsedstva Zveze Jugoslovanov k ministrskemu predsedniku baronu Bienenruthu in pa k trgovinskemu ministru dr. Weisskirchnerju ter ju prosila, naj vlada respektira zakon o pospeševanju svobodnega pomorstva in naj umakne sedanjo predlogo o Austro-Amerikani, ker bi ta silno škodovala svobodnemu mornarstvu. Ministrski predsednik in trgovinski minister sta obljubila, da bosta studirala to vprašanje, vendar se pa hipoma ne more ničesar storiti, ker ima o pogodbi z Avstro-Amerikano odločevati parlament. Trgovinski minister je precej nevljudno nastopil napram deputaciji ter ji predbacival, da proste parobrodne družbe agitirajo zoper Avstro-Amerikano. Na to mu je dr. Vuković temeljito pojasnil stališče prostih parobrodskih društev. Odgovor dr. Weisskirchnerja je na deputacijo in poslanke napravil zelo slab utis.

+ K poročilu o seji c. kr. dež. šol. sveta v četrtkovni številki našega lista moramo dostaviti, da je učiteljski zbor državne realke v Idriji soglasno predlagal slovenski učni jezik za vse predmete v vseh razredih in stopnjah in samo za nemščino kot učni predmet nemški učni jezik. Deželni šolski svet je vohče odobril ta predlog in le z ozirom na to, da naj se srednješolci priučijo dobro še drugemu jeziku, odredil, da se poleg nemščine poučuj tudi še zgodovina in zemljepis na višji stopnji z nemškim učnim jezikom. Ker so za večino učnih predmetov že spisane in deloma aprotirane slovenske učne knjige, je pričakovati, da se vpletje že s šolskim letom 1910/11 slovenski učni jezik v dotičnih učnih predmetih in to na nižji in višji stopnji. Resnici na ljubo naj še povdarjamo, da je učiteljski zbor še pomorno postavil enake predloge in je bivši mestni realki na-

učno ministertvo že dovolilo, da vpletje slovenski učni jezik na višji stopnji v vseh ohih predmetih, ki se ne nje spisane in aprotirane učne učne knjige.

+ Navedilo se je v številni časopisih. Jesuitki provincial Chlan-dan-o je izdal »Katehiti šolski«. Knjiga vsebuje vzorne na katoliške časopise in je bila že hot rokopi predložena papežu, ki je jo 30. decembra 1909 tudi aprobiral. Naj navedemo nekaj stavkov iz te knjige: Dobro lastnosti hudobnega pisatelja se sicer ne smejo natižiti, smejo se pa zamolčati, kajti ti neverci nimajo pravice, da se hvalijo njihovih dobre strani. (Stran 32.) Namesto da se hvalijo posamezni čeli ali strani, naj se rajši celota presoja, kar naj bo pri hudobnem pisatelju enako obsodbi. (Str. 33, 34.) Ali se naj pa naglašajo samo slabe strani, da se ga potem nihče ne upa brati. (Str. 35.) Glavno je pa, da se takim avtorjem ne pridobi časti in ugleda med bralci. (Str. 36.) Sektirerji se vedno lahko napadajo. (Str. 34.) Ni treba preveč ozira jemati na nasprotnika, dandanes se prej greši s tem, da se je premehak in premalo pogumen. (Str. 87.) Tisti, ki se moti, se mora sicer od zmote razločevati, nemogoče je pa zoper zmoto se bojevati, ne da pade njena zlobnost, smešnost in diskreditiranje tudi na tistega, ki se moti. To je njegova krivda. (Str. 91.) Napram arogantnim nasprotnikom cerkve ne presega nobena peovka (vituperio) dovoljene mere, če le odgovarja svojemu namenu. (Str. 92.) Sveti Francisek Saleški pravi: Očitni sovražniki boga se morajo razupiti (diffamare), kolikor je mogoče. (Str. 92.) Teh od papeža aprobiranih navodil se naše klerikalno časopisje tudi prav zvesto drži. Posebno kar se predzadnjega stavka tiče, je naše slovensko klerikalno časopisje doseglo rekord.

+ Veliki vojvoda hesenski in »Sulferajne«. Veliki vojvoda hesenski je daroval 2000 K za en kamen Rossegerjevega fonda. Torej tudi »Sulferajne« je začela podpirati protislovenske težnje avstrijskih Nemcev. Zdej se manjka, da tudi Viljem podpisuje par kamnov in postane javno pokrovitelj — natihoma je že itak — »Sulferajna in »Sudmarke. Kaj bi reklo nemško časopisje, kaj bi rekla vlada, če bi ruski car podpisal par kamnov za naš obmejni sklad!

+ Lep katehet je idrijski kaplan Miha Zevnik. Za svoje, učitelja nevredno obnašanje se je moral zagovarjati minoli petek pred okrajnim sodiščem v Idriji je bil radi razžaljenja na časti obsojen v globo 20 K. V petem razredu ljudske šole je med veroukom zahteval od nekega učenca sokolski znak in ga vprašal, ali hodi tudi on k sokolski telovadbi. Ko mu je učenec potrdil, tedaj je katehet Zevnik rekel: »Ali k tistim divjakom?« Vsled teh besedi je načelnik idrijskega »Sokola«, J. N., kot voditelj sokolske telovadbe, vložil tožbo proti kaplanu Zevniku, ki je bil tudi kaznovan. Kako umevajo današnji kateheti učiteljski poklic, je razvidno iz tega, da je kaplan Zevnik isto uro pozval vse učence, ki obiskujejo telovadbo pri »Sokolu«, naj vstanejo. Na to pa vprašal drugega učenca, ki hodi k telovadbi »Orlovce«. »Ali je kdo izmed teh učencev kaj vreden?« Dobil je zazenjeni odgovor: »Noben nič!« Tako hujska veroučitelj učenca na učenca! Ne pomaga nič, dandanes je katehet predvsem politični agitator za klerikalno stranko in potem sele veroučitelj.

+ Iz deželnega odbora. V odbor »Dramatičnega društva«, kakor tudi v intendantno odposlje se deželni odbornik J. a. r. c.

+ Promoviral je 28. maja na inomoški univerzi doktorjem filozofije g. Iv. Fludernik, doma iz Ljubnega na Stajerskem.

+ Iz veterinarske službe. Okrajni višji živnozdravnik Ferdinand Gaspari je ad personam pomaknjen v VIII. čin. razred državnih uradnikov.

— Slovensko gledališče. Ravnatelj slovenskega gledališča je bil te dni v Budimpešti, kjer je angaževal operno pevko gdč. Margit Nádasovo za opero in opereto. Gdč. Nádasova je absolvirala pevške študije na kr. glasbeni akademiji v Pešti in je bila posled angaževana v Černovicah, Opavi in Vratislavi za prve vloge. Ker je rodom Slovincinja ter govori slovanski jezik, ki je slovenski govorniki najbližji, ji bodo lahko, v kratkem času docela priučiti se slovenščini. Gdč. Nádasova, jedva 24letna velenadarjena pevka odličnih izpričeval in gledaliških kritik, visoka, vitka blondinka, je izobražena dama, ki govori poleg slovaščine perfektno tudi francoski, nemški in madjarski.

— Gostovanje gospe Danilove v Zagrebu. Odlična naša umetnica gospa Danilova bo gostovala na zagrebškem gledališču in sicer nastopi 4. junija v Scribejevi igri »Konarac vođe« in 7. junija v »Vojnovičevi drami« »Ekvinocij«.

— »Slovenski Filharmoniji« je Kmetiska posojilnica v Ljubljani iz prebitka za leto 1909 dala 150 K podpore.

— Veliko vrtno veselje priredi 7., v slučaju slabega vremena pa 14. avgusta »Gospodarsko napredno društvo za šentjakovski okraj« pri Plankarju in sicer v prid društveni knjižnici, ki se ustanovi v kratkem. Cenjena narodna društva prosimo, da vpoštevajo to prireditve z ozirom na vzvišen cilj ni namen njen.

— Občni zbor gremija trgovcev se je vršil večeraj dop. v mali dvorani »Mestnega doma«. Zborovanje je vodil podpredsednik Ivan Mejač, ker je bil predsednik Ivan Knez zadržan. Tajnik Svetlin prečita najprej zapisnik zadnjega občnega zbora, nato pa poda poročilo o delovanju gremija v letu 1909. Iz poročila povzamemo sledeče: Gremij trgovcev je imel koncem l. 1909. 292 članov, 172 učencev in učenik in 822 uslužbenecv, skupaj torej 610 članov prve in 212 druge vrste. Gremij trgovcev je že pred petimi leti sklenil, da se odpravi dajanje novoletnih in velikonočnih daril, vendar je pa več članov, ki se temu sklepu nečejo pokoriti. Ker ni med ljubljanskimi trgovci doseči sporazumljenja glede zapiranja in odpiranja trgovin, se je lansko leto sklenilo vsled prošnje pomočniškega zbora gremija trgovcev, da se naprosi deželno vlado, da uredi to zadevo. Načelstvo je ta sklep izvršilo, toda brez uspeha, ker je deželna vlada mnenja, da ni nikake postavne določbe, ki bi urejala zapiranje in odpiranje trgovin. Gremij bi sicer smel v smislu dopisa c. kr. deželne vlade sporazumno s pomočniškim zborom sam določiti odpiranje in zapiranje, vendar bi pa bil ta sklep obvezen samo za člane gremija. Novi zakon za trgovske uslužbence pa daje političnim deželnim oblastim pravico, da sporazumno s trgovsko in obrtno zbornico, z gremiji in pomočniškimi zbornicami urede za posamezne občine odpiranje in zapiranje trgovin. Na lanskem občnem zboru dne 9. maja se je sklenilo, da si gremij ustanovi lastno šolo. Gosp. župan Ivan Hrihar je v to svrhu prepustil gremijski šoli brezplačno prostore, kurjavo in razsvetljavo na l. mestni dečki šoli. V seji, ki je sklical načelnik in katere sta se udeležila kot izvedenca dr. Windischer in šolski vodja Dimnik, se je sklenilo, da bodi šola trirazredna in brez pripravnega tečaja. Poduk se določi na 8 ur na teden. Šola traja vsako leto od 1. oktobra do 30. junija. Želeti je, da bi gospodarji bolj redno pošiljali svoje učence v šolo. Načelstvo gremija je tudi letos prosilo različne korporacije za podporo. Obljubili sta pomoč samo mestna občina Ljubljana in županijska občina, da trzovska in občinska zbornica, de-

želni odbor pravi, da nima za šolo nič denarja, deželni vladi se pa sploh ni mogoče odločiti, da bi kaj odgovorila, deželno bi bila v prvi vrsti poklicna, da bi podpirala šolo. Načelstvo se je obrnilo na državnega poslanca Iv. Hriharja, da izpolnjuje tudi pri deželni vladi podporo. Deželna vlada je menda dobila z Dunaja suhet, kajti pozvala je gremij, da ji razjasni, zakaj se je šola ločila od Makrovega savoda, da ji vpošlje računski zaključek za leta 1905, 1906 in 1907. Nadalje je zahtevala, da se izdela učni načrt in pa pravilnik za gremijsko šolo. Šolski vodja Dimnik je z ravnateljem Šubičem izdelal te načrte, ki so se odposlali deželni vladi dne 5. svečana t. l. Gremij bo takoj po odobritvi proračuna zopet prošil za prispevek in je upati, da se zdaj ugodi njegovi prošnji. — Gremij je tudi sicer deloval v korist svojih članov. Postavil je svoje kandidature za pridobitniško komisijo v II. razredu, za volitve v obrtno sodišče ter stavlil razne peticije, med katerimi je tudi peticija centralne zveze avstrijskih trgovcev glede premembe zavarovalnega zakona. — Računski zaključek izkazuje 6820 K 41 v dohodkov, 6708 K 75 v stroškov, torej znaša prebitok 111 K 66 vin. Pregledovalec Jernej Bahovec predlaga absolutorij. — Proračun za leto 1910 izkazuje 7986 K 35 v potrebnih in 3570 K — pokritja; znaša torej primanjkljaj 4416 K 35 v. Ta primanjkljaj se bo pokrila s 6 % doklado od splošne pridobnine. — Nato se vrše volitve. Za načelnikovega namestnika je bil izvoljen g. Lilleg, za odbornika g. Seunig. V razsodiški odbor so bili izvoljeni izstopivši člani gg. Rohrmann Viktor, Drag. Hrihar in Karel Seunig. V šolski odbor so bili izvoljeni za načelnika g. Meglič, za namestnika g. Verbič, za odbornike gg. Šterk, Bonča, Bončar, Berjak in Kostevc. — Pri točki: raznoterosti prečita tajnik prošnji »Merkurja« in »Društva trgovskih sodrušnikov«, ki sta jih sklenili na svojih zborovanjih glede zapiranja in odpiranja trgovin. Po daljšem razpravljanju se sklone sledeče: Trgovine z železnino se naj odpirajo od 1. aprila do 30. septembra ob pol sedmi uri zjutraj in zapirajo ob sedmi uri zvečer. V zimskem času naj se odpirajo ob sedmi uri zjutraj in zapirajo ob sedmi uri zvečer. Trgovine z živili in z delikatesami naj se odpirajo od 1. aprila do 30. septembra ob pol sedmi in zapirajo ob pol osmi uri zvečer. V ostalem času naj se odpirajo ob sedmi uri zjutraj in zapirajo ob pol osmi uri zvečer. Vse druge trgovine naj se odpirajo skozi celo leto ob pol osmi uri zjutraj in zapirajo ob sedmi uri zvečer. To velja za vse delavnice, razen za soboto. Ob sobotah naj bi se vse trgovine zapirale ob pol osmi uri zvečer. Te določbe bi morale veljati za celo ljubljansko okolico, to je za Šiško, Vič, Glince, Moste, Štepanovo vas, Rudnik, Ježico in Rožno dolino. Za tobakarne bi ne smelo biti nikakih izjem. — Ko se g. Šuster priporoča načelstvu, naj v smislu pravil kaznuje izostale člane, zaključil podpredsednik občni zbor.

— Gremij ljubljanskih trgovcev. Kakor se poroča, je g. Ivan Knez kot načelnik gremija trgovcev odstopil. Do volitve novega načelnika bo vodil njegove poele njegov namestnik, g. I. Mejač.

— Narodna delavska organizacija v Ljubljani je priredila sinoči v areni »Narodnega doma« dve predstavi, ki sta bili dovolj dobro obiskani, četudi je čez dan vse drlo iz Ljubljane. Vprizorila se je najprej veseloligra v dveh dejanjih »Dr. Vseznal in njegov sluga Stipko Tiček«. Nastopili so sami novi, mlajši igralci, ki so izžvali mnogo prirskega smeha. Druga uprizoritev je bila burka »Nemški ne znajok«. V tej igri so nastopili stari naši znanci Prek, Rakarjeva in drugi, ki so svojo vlogo prav dobro rešili. Občinstvo se je izvrstno zabavalo. K vselemu razpoloženju so prav mnogo pripomogli tudi marljivi tamburaši.

— »Don Quijote« v slovenskem prevodu. Slavno delo Cervantesovo dobimo, kakor se nam iz zanesljivega vira poroča, v kratkem tudi v popolnem slovenskem prevodu. Prevod oekrbi naravnost iz španskega originala g. abs. cand. iur. VI. Svetek. Kako priljubljen je bil in je »Don Quijote« kaže to, da ima v španščini nad 400 izdaj; angleških prevstev je nad 200, 170 je francoskih, 100 italijanskih, 70 nemških, 8 poljskih, 2 ruski in zdaj pride tudi slovenska, ki bo gotovo vzbudila dosti zanimanja.

— »Herkules«. Telefonično nam poročajo iz Reke, da brzojavka v sobotni številki našega lista glede mednarodne zavarovalne zadruge »Herkules« ne odgovarja resnici; sodišče zadruge ni razpustilo, temveč je le ustavilo za sedaj poslovanje. Proti temu pa je vložena pritožba.

— Predavanje. Znani ameriški raziskovalec dr. Neumayer je imel v soboto v »Unionu« predavanje o svojih potovanjih po južni Ameriki. Počel se je skoro le z braziljskimi državami Parana, Moto Grosso, San

Paulo, Goyas in Maranhao. Opisoval je šege in navade Indijancev, govoril o pridelovanju kave, bombaža, tobaka itd. Predavanje je spremljalo veliko število lepih skioptičnih slik. — Poslušalcev je bilo zelo malo.

— Popravek. V notici o II. mestni šoli smo napačno pisali, naj se črta telovadba v II. razredu, statimora: črta naj se telovadna ura v VII. razredu.

V Domžalah je dne 25. t. m. po kratki, mučni bolezni umrl pečarski mojster g. Josip Kraljič. Pokojnik, rodom Ljubljancan, je bil miren, blag človek in splošno priljubljen pri vseh, ki so imeli priliko z njim občeati. Ko se je preteklo leto ustanovila podružnica družbe sv. Cirila in Metoda, je bil izvoljen namestnikom blagajničarke. Da šteje danes podružnica za Domžale zmerno mnogo članov, je v obilni meri njegova zasluga, ker se je v resnici požrtvovalno trudil za nje prospah. Bodi blagumu možu ohranjen trajen spomin!

Iz Borovnice, 29. maja. Pri današnji izvanredni seji tukajšnjega gasilnega društva povodom 25letnega obstanke je bil g. Jos. Verbič kot ustanovitelj in bivši načelnik soglasno izvoljen častnim članom.

Vinogradniški tečaj. Kmetijska šola na Grmu priredi dne 13. in 14. junija vinogradniški tečaj z naslednjim vspeodom: V ponedeljek, dne 13. junija popoldne od 2.—4.: Najvažnejša poletna dela v vinogradu. Trtni skodljivci. — V torek, dne 14. junija dopoldne od 9.—11.: Zeleno cepljenje in ravnanje s cepljenimi trtami. Izbra dobrih gumijevih trakov. Praktično razkazovanje o zelenem cepljenju. Popoldne od 2.—4.: Praktičnorazkazovanje invaje o poletnih delih v vinogradih v Cerovcih. Razkazovanje raznih škroplnic in žveplalnikov. Vaje v zelenem cepljenju. — Oddaljenim in podpore potrebnim udeležencem s Kranjskega povrne ravnateljstvo stroške za pot, in sicer le za železnico (oziroma pošto) do Novega mesta in prehrano 2 K na dan. Kdor se želi udeležiti tečaja ali pa s podporo tečaj obiskati, naj se priklasi do 6. junija pri ravnateljstvu kmetijske šole na Grmu. Ob priliki tečaja se bodo razdelili med udeležence tudi zeleni cepčiči.

Pouk o zelenem cepljenju in poletnih delih v vinogradih na Dvoru pri Žužemperku priredi kmetijska šola na Grmu v nedeljo dne 12. junija v vinogradu gospoda Zurca (po domače Škrabec) na Dvoru. Predavanje bode spojeno s praktičnim razkazovanjem. Pričetek predavanju bo ob 9. dopoldne. Razdelili se bodo udi cepčiči raznih boljših vrst. Vinogradniki in mladeniči se vabijo, da se v obilnem številu udeleže tega pouka.

Iz Gorenje Doline. Srečno smo je premahal skoz Halleyev komet. Ministrstvo se je močno urezalo, ko je izdalo za južne dežele poseben ukaz. Živim namreč v čisto kmečki vasi. Človek bi mislil, da smo res taki boječnejši, kakor bi človek sodil po ukazu ministrstva. To vam je bilo dovtipov na Halleyev komet. O binokostih se je po vseh gostilnah naše občine vse — staro in mlado imenito zabavalo. Peli, pili in rajali so naši občani, da je bilo veselje — saj bo itak konec vseh zabav, ko bo metla Halleyevega kometa vse pomedla ali pa vsaj zastrupila. Sploh — niti najmanjšega strahu ni bilo, med tem ko so po zgorenjem Koroškem, v Nemcih, bili vsi iz sebe. Kje je bilo takrat izrek: »Deutschland über Alles!« Gospodu ministru pa pravimo: Pridi zidar se les učiti. Mi pa naprej — mi streli!

Vlom v cerkev. Dva neznanata tujca, sodeč po govorici, Goricanca, eden star približno 35 do 40 let, drugi 25 do 30 let, sta vlomila v farno cerkev na Dovjem. Ker se jima ni posrečilo pri desnih cerkvenih vratih, katere sta hotela odpreti s krampom, poskušala sta priti v cerkev pri sosednem oknu, in ker tudi tu ni šlo, pri oknu za oltarjem. Dobila sta v mrtvašnici nosilnico ter po njej zlezla na okno. Pri oknu sta razbila sliko sv. Martina, odprla zakristijo z železnim drogrom in vzela tam dva keliha. Z železnim drogrom sta odprla vrata pri tabernaklju, vzela monstranco in ciborij, iz katerih sta hostije po tleh raztresla. Kelih in monstranco sta pa na pokopališču proč vrgla. Na stranskem oltarju sta vzela Mariji pozlačeno krono z glave, ker sta mislila, da so notri »vdeleni pristni biseri. Najbolj slabo sta opravila pri cerkvenem nabiralniku, v katerem sta našla le par vinarjev. Neznana zlikovca sta govorila laško in slovensko. Orožniki ju pridno zasledujejo. Med farani vlada velika razburjenost.

Iz Gradca. V soboto popoldne ob 6. se je na graškem mestom utrgal oblak, kar je povzročilo grozno ploho. Med zelo močnim nalivom, ki je trajal okoli četrt ure, je padala tudi debela toča. Vmea. Po ulicah je tekla voda, kakor z potokih, tu in tam je

varla tudi v kleti. V okolici je teča napravila velike škode na polju.

Vojaskega superforja v Inomestu mons. Ivana Klobovca imenoval je cesar častnim kanonikom metropolitanskega kapitlja v Soluogradu.

Konj na ulici. V soboto, okoli 8. zvečer se je strgal konj v Bergantovem hlevu na Igriskem trgu ter prost pridiral v »Zvezdok«. Ker je tam šlo mnogo ljudi za njim in so nekateri tudi kričali, se je konj ustrašil in začel se huje dirjati. Potem je krenil v Wolfovo ulico, čez Marijin trg, na Miklošičevo in po Franciškanski ulici na Dunajsko cesto in v Prešernovo ulico, ljudje pa se vedno za njim. V Prešernovi ulici so ga potem pogнали v pošto poslopje, kjer so ga ujeli in odvedli zopet nazaj. Nesreča se ni pri tem zgodila nobena.

Kolo je bilo ukradenom dne 15. maja posestnikovu sinu Valentinu Simončiču na Bregu pri Litiji št. 1. Kolo je že obrabljeno, črno pleskano, ima polno ploščo, brez zvonce, prostega teka; sprednja pnevmatika je še nova, zadnja pa trikrat zakrpana. Kolo je vredno 50 K. Tatvine je osumljen neki okoli 26—30letni tujec, ki je bil slabo oblečen in je govoril slovensko v hrvatskem narečju.

Delavsko gibanje. V soboto se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 18 Macedoncev, nazaj je prišlo pa 130 Hrvatov in Slovencev. — K poglavljenju Grubarjevega prekopa je prišlo iz Poljčan 10 Slovencev, v Zaprčič se je pa odpeljalo 12 Hrvatov. — Včeraj je šlo v Ameriko 25 Macedoncev, v Buchs je šlo 10, v Heb pa 25 Hrvatov.

Izgubljeno in najdeno. Hlapec Lovro Kreč je izgubil z voza divgalnico. — Služkinja Ivanka Jemčeva je izgubila srebrno žensko uro s kratko verzičico. — Stražnik Albin Bergant je našel nov dežnik. — Delavka Marija Pajkova je našla žensko ročno torbico, v kateri je bila manjša vsota denarja in nekaj drugih malenkosti. — Kuharica Marija Fortunova je našla srednjo vsoto denarja, katerega dobi izgubljen nazaj pri najditelji, na Sv. Petra cesti št. 36. — Solska učenka Karolina Čukova je izgubila srebrno žensko uro. — Ivan Andlovec je našel srebrno žepno uro.

Slovanski Jug.

Slovanski izlet v Beograd. Za izlet, ki ga namerava prirediti pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« prve dni meseca julija v Beograd, vlada povsod na vsem Slovenskem veliko zanimanje. Za posebni vlak iz Zagreba v Beograd se je prijavilo iz izredno lepo število udeležencev, in sicer iz najodličnejših krogov. Med drugim se izleta udeležijo tudi državni poslanci gosp. Alojzij Štrekelj s svojo rodbino. Dasi se je za izlet prijavilo, kakor smo že naglašali, prav lepo število udeležencev, vendar to število še ne zadostuje za posebni vlak. Pozivamo torej znova vse one, ki nameravajo porabiti ugodno priliko, da si ogledajo srbsko prestolnico, naj se nemudoma prijavijo, ker je za naročitev posebnega vlaka samo še par dni časa. Pripominjamo, da se za izlet prijavljajo predvsem rodoljubi izven Ljubljane, dočim je Ljubljana zastopana zelo maloštevilno. Nadejamo se, da se ljubljansko narodno občinstvo ne bo dalo osramotiti, da bi ga v zanimanju za izlet prekosili rodoljubi s Primorskega in Stajerskega. V slučaju posebnega vlaka bo štala vožnja, kar znova poudarjamo, iz Zagreba v Beograd in nazaj v III. razredu 10 K, v II. razredu pa 16 K. Prijave sprejema odbor društva »Ljubljanski Zvon«, oziroma njega predsednik, dr. Anton Švigelj, odvetnik v Ljubljani.

Knjigo »Zgodovina srbskega naroda« je dalje naročil neimenovani narodni duhovnik št. 1, ki je obenem poslal tudi naročnino v znesku 5 K. Knjiga izide v tisku te dni. Na izrečno željo pisatelja vsučiliškega profesorja, Stanojevića, sprejema nadaljna naročila Rasto Pustoslavski v Ljubljani.

Spomenik pesniku »Lepe naše domovine«, Mihanoviču, odkrijejo dne 7. avgusta v Klanju na Hrvatskem. Spomenik je delo hrvatskega kiparja Roberta Frangeša. Ob priliki odkritja spomenika se prirede v Klanju velike slavnosti, na katere se povabijo zastopniki vseh slovanskih narodov. Hrvatje pričakujejo, da se slavnosti odkritja Mihanovičevega spomenika udeležijo vsi slovanski narodi, predvsem pa Slovenci, ki so »Lepe naše domovine« sprejeli kot drugo svojo narodno himno.

Strankarski sporazum v Dalmaciji. Med »Hrvatsko stranko« in med »Hrvatsko napredno stranko« v Dalmaciji so se že dlje časa vodila pogajanja glede skupnega postopanja v vseh političnih vprašanjih. Kakor javlja splitska »Svoboda«, so bila ta pogajanja uspešna in se je dosegel

med strankama popolna sporazum in sicer na podlagi takih točk: 1. Pri nadomestni volitvi v Splitski in državni zbor, za katere je »Hrvatsko napredna stranka« izprosilila svojega kandidata v osebi dr. Josipa Šmodlaka, ne bo »Hrv. stranka« postavila nobenega protikandidata. 2. Izvoli se medstrankarski odbor, v katerega voli vsaka stranka po 7 zastopnikov, in ki ima nalogo, da vdrži potrebne stike med strankama, da omogoči skupno pretresovanje in sporazumno reševanje vseh važnejših političnih, volilnih in mestnih vprašanj in da poskrbi, da se pri bodočih občinskih volitvah v Splitu postavijo skupni kandidati, med katerimi pa »Hrv. napredna stranka« priznava večino »Hrvatski stranki«. — Ta sporazum med »H. S.« in »H. N. S.«, ki sta se doslej med sabo ljuto pobijali, je velikega pomena za razvoj političnih dogodkov v Dalmaciji.

Hofrichter.

Akoravno so vsi sodniki v Hofrichterjevi zadevi vezani s službeno prisego k molčečnosti o obravnavi in o razsodbi, vendar vedo listi poročati, da je bil Hofrichter obsojen na smrt na vešala in izključen iz armade. Listi tudi pišejo, da je bila razsodba tudi že oddana sodnemu gospodu pl. Versbachu, ki pa bo Hofrichterja najbrže pomilostil. Nato bo najvišje vojaško sodišče prvotno razsodbo izpremenilo.

S tem bi bila torej končana ta tragedija iz oficirskega življenja in po njem ostane le še neprijeten spomin, spomin na moža, ki je v lovu za svetlo karijero, padel v propast zločina...

Izpred sodišču.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Ljubljansko deželno sodišče se je preteklo soboto bavilo z najpodjetnejšim človekom, kar jih ima vpisanih v imeniku tatov. Že pri vstopu v sodno dvorano se je nudil občinstvu nenavaden prizor. Pred sodnim dvorom je stal velik zaboj, napolnjen z najrazličnejšimi predmeti, šest večjih košar, velika pletenica, na zaboju in po mizah razni predmeti kakor: hlače, telovniki, povrčniki, visok cilindar, galoše, srajce, ovratniki, kravate, nebroj steklenic razne velikosti in nešteto drugih drobnarij. Na zatožni klopi pa je sedel bivši »lastnik« vseh teh stvari ter se zadovoljno — smehljaj. Bil je to znani tat, akrobat in postopač Ivan Pavlič, oblečen v jetniško obleko. Poleg njega je sedela njegova 17letna mati, Frančiška Pavlič, obdolžena udeležbe na tatvini.

Predsedoval je deželnosodni svetnik vitez Luschan; votanti so bili deželnosodni svetnik Einspieler, Kobler in Vederjak; zapisnikar dr. Likar; za državno pravdnikar dr. Neuberger; zagovornik Frančiške Pavlič dr. Božidar Vodusek.

Predsednik prečita obtožnico, iz katere je posneti, da je Ivan Pavlič, rojen l. 1884, v Kosezah pri Vodica, igralec in prodajalec slamnikov, stanujoč v Vodica št. 21, radi tatvine in drugih prestopkov večkrat kaznovan, obdolžen nič manj kot desetih vlovov, združenih s tatvinami. Pustimo obtožnico na strani, pa poslušajmo, kaj pravi Ivan Pavlič.

»Kradel sem samo za to, da pokažem svojo zmoglost. Pri takih vlovih se namreč človek zelo izuri, kar je zlasti zame, ki dajem razne predstave, velikega pomena. Sicer sem pa zelo dobrega srca, kajti veliko večino ukradenih stvari razdam ljudem; sam porabim le malo.

V vilo Hermann pri Kamniku sem vlovil nekega dne ob 4. uri popoldne. Stvar je bila zelo lahka, ker sem dobil v zidu ključ. Popol sem nekaj vina, vzela klobuk z gamsovo brado ter srebrno posodico, katero sem rabil za pobiranje denarja pri predstavah. Lahko bi bil sicer vzel več stvari, ker jih pa nisem rabil, sem jih pustil.

Neko nedeljo sem igral v Šiški. Po predstavi v Šiški sem se namenil v hotel »Union«. Ker je pred »Unionom« stal policaj, sem stopil v ženo »Ljudske posojilnice«. Tu sem se skril na stopnicah, vodečih v klet. Ko sem hotel v mraku ven, so bila vrata že zaklenjena. Šel sem nazaj po stopnicah v klet. Dobil sem neko železo, s katerim sem odprl vseh 14 šramb. Ker sem imel časa dovolj, sem vse preiskal. Dobil sem 10 steklenic šampanjca in 6 steklenic vina (last dr. Šusteršiča), 6 steklenic brnjave, 3 steklenice piva in več jajc. Vse to sem naložil v košaro tem sem hotel jutraj odnesti. Ker bi pa imel srečati policaja, sem na nekem vogalu vrgel košaro ob tla, da se je menda vse pobilo, sam pa sem jo ubral v tivolaki gozd.

»Doma sem prišel v klet in se začel preiskovati. Dobil sem nekaj razvalin (Tylnke). Indrič sem bil ključavničar ter ušel v klet preko tla, ki je medo držala 60 litrov. Bila je polna rdečega vina, katerega sem ob štirih popoldnih naložil na svoj valček ter ga odnesel domov v Vodice. Doma sem ga potočil v steklenice ter ga razdal ljudem. Sam sem ga prav malo pil.

Neko popoldne sem igral v Kavčičevi gostilni na Privosu. Ko sem se ob 8. uri zvečer vračal po Nunaki ulici domov, sem opazil poleg Friedlove restavracije odprto okno. Zlezel sem v sobo ter jo znotraj zaklenil. S škarjami sem odprl kovčeg, v katerem sem dobil slatke uhane. Na postelji je ležala verižica z zlato uro in poslađenim prstanom. Pobral sem tudi nekaj mazila za obraz in za zobe, majhno krtačko, več žepnih in naglavnih robocev ter vse skupaj zložil v mal kovčeg. Po storjenem delu sem se zasulak skozi okno ter neovirano odšel.

V začetku svečana sem jo mahnil proti Opatiji. Nameraval sem prirediti par predstav, potem pa nakupiti oljke in lorberja. Da bi kradel, mi niti na misel ni prišlo. V Opatijo sem prišel ob 4. uri popoldne, ob 9. uri zvečer sem bil že daleč zunaj Opatije. Stopil sem na pošto in nevede kdaj in kako sem prišel v klet. Z neko železno stvarjo sem odprl šrambo, v kateri sem dobil dve steklenici neke pijače, ki pa ni bila nič prida, ker je bila slana. V drugi šrambi sem dobil dva para galoš in nekaj platna, iz katerega sem napravil blazino, ker sem tudi malo »žnidarja«. Potem sem krenil ob morju proti vili, v kateri stanuje fotograf Jelušič. Stopil sem na zidano ograjo, z ograje na okno in potem sem skočil v sobo. Vse sobe so bile odprte, v hiši pa niti žive duše. Ker sem imel dovolj časa, sem se v stanovanju Jelušiča ves preoblekel. Obul sem fine lakaste čevlje in lepe hlače, katere sem pa moral zavijati, ker so mi bile predolge. Dobil sem nekaj finih smotk, zrcalo, nekaj srajc, ovratnikov in kravat. Ko sem vse to povezal, sem oblekel Jelušičev povrčnik, dal na glavo njegov cilindar ter z njegovo palico ponosno odšel iz vile. Srečal sem orožnika, ki me je sicer gledal nekoliko postrani, ko sem mu pa prijazno želel »dobro večer«, je tudionvjudno odgovoril: »Dobro večer!« Ravno tako postrani me je gledal tudi neki policaj. Ker sem pa mimo njega moško tolkel s palico ob tla, se me ni upal ustaviti. Ko sem prišel za vogal, sem svoje korake nekoliko bolj pospešil. V slednjega je razvidno, da je bil Ivan Pavlič že večkrat kaznovan in sicer v Kamniku, Škofji Loki, na Reki in v Ljubljani. Radi tatvine je bil obsojen na 6 in 10 mesecev, enkrat celo na 5 let ječe. Frančiška Pavlič je bila radi tatvine obsojena na dva meseca ječe.

Nato govori državni pravdnik. Pravi, da bi bila pri Ivanu Pavliču vsaka milost neumestna. To je tat najhujše vrste, takorekoč mednarodni tat, ki je toliko bolj nevaren, ker pokrade vse, kar mu pride v roko. Glede matere predlaga primerno kazen. Njen zagovornik dr. Vodusek predlaga, da se Frančiška Pavlič oprosti, ker ni dokazano, da bi bila vedela za sinove tatvine. Tudi je verjetno, da je našla tiste smotke pri Domžalah, ki jih je orožništvo dobilo pri njej. Pri odhodu v posvetovalnico vpraša predsednik Pavliča, če se kaj kesa storjenih dejanj. »Seveda se,« odgovori Pavlič, »ker sem bil tako neumen, da sem vse razdal.« Po daljšem posvetovalni razglasu predsednik sodbo, s katero se obsodi Ivan Pavlič na tri leta težke ječe, poostrene s postom in trdim ležiščem vsak mesec, Frančiška Pavlič pa na teden zapora.

Povodom hišne preiskave v obtoženem stanovanju v Vodica so se našli tudi nekateri predmeti, ki jih je Pavlič kupil, kakor zatrjuje. Ker so pa bile take stvari v rešnici ukradene, zato je izključeno, da bi jih bil Pavlič kupil. To so potrdile razne, pod prisego zaslišane osebe.

Nadporočnik Aschbeck na primer izpove, da mu je bilo pred Veliko nočjo ukradenih iz kleti več steklenic vina. Napisal na steklenicah, ki so jih dobili pri Pavliču, so ravno taki, kot so bili na njegovih steklenicah. Zlasti steklenici, v katerih je bil »boganuš« in »vrbanja«, sta skoro gotovo njegovi.

Temu nasproti trdi Pavlič, da je »boganuš« in »vrbanja« kupil sam pri Novakoviču, ker ravno takrat ni imel nobenega vina.

Filipu Uhlju je bila ukradena iz kleti košarica jajc in nekaj jabolk. Pavlič pravi, da teh stvari ni ukradel.

Trgovca Igliča pove, da mu je bil že lansko leto ukraden nahrbtnik. Med ukradenimi predmeti spozna tudi neko škaflojo za pisma za svojo lastnino. Pavlič odločno zanika, da bi bil nahrbtnik ukradel. Pravi, da ga je kupil v Trstu. Škaflojo za pisma je dobila njegova mati pri trgovcu Schifferju.

Trgovca Schifferja pozna Pavlič, vendar škafloje ni mogel dati, ker takih škafelj nimajo v trgovini.

Stražnik Leopold Iglič pove, kako je zalotil Pavliča. Bilo je zvečer okrog 10. ure v prvi polovici meseca sušca, ko je šel po Poljanah mimo II. državne gimnazije. Zazpal je za železno ograjo človeka, katerega je vprašal: »Kdo je?« Odgovor: »Jaz.« »Kaj delate?« »Gledam, če je vse zaprto.« Nato se je človek za ograjo obrnil ter šel po dvorišču na drugo stran. Tudi stražnik se je obnil, tako, da bi moral zopet priti skupaj. Stražnik je pozval neznanca, naj vendar pride bližje, ta je pa odgovoril, da nima vzroka hoditi v njegovo bližino ter je zopet okrenil ob zida. Ker se je sdelo stražniku to sprejanje preneumno, je skočil skozi vrata na dvorišče, kjer se mu je nudil zelo žalostno priso. Nearečni človek

ki je hotel samo pogledati, če je vse zaprto, je bil blagoljen na solami ograji sataknjen za svoje oblike. Nearečni ni mogel niti na ono, niti na drugo stran. Bila je prav naprava velika areta, da ga je dober človek rešil iz tako neprijetnega položaja. Ko ga je stražnik uklenil, je tudi takoj svedel, da je ujel še dolgo iskane ga vestranskega »umetnika«.

Zasliške se prične ravnatelj Tykač, Friedlove uslužbenke Terezija Sidal, Josipina Pasquetti in Neža Eitler, dalje služkinja pri dr. Šusteršiču, Terezija Jerman, in kuharica pri Uhlju, Josipina Urbančič. Vse te priče izpovedo v smislu obtožbe.

Neža Eitler je bila ukradena ura z verižico, nekaj lepoticja in podobica sv. Antona. Ker je Pavlič, kakor trdi, njeno uro izgubil, ne mara priča niti drugih svojih stvari ter ježno zapusti dvorano.

Nato prečita predsednik več zapisnikov z raznimi pričami. Zanimiva je zlasti izpoved Pavla Hribarja iz Tuhinje. Bila sta s Pavličem skupaj zaprta pri sodnji v Kamniku. Ker sta kazen prestala istočasno, je Pavlič povabil Hribarja na svoj dom. Tu ga je prav imenitno pogostil. Pila sta najboljša vina, fine »šnopske«, nazadnje pa lepo dišečo kavo in izborni čaj. Toliko lepih stvari Hribar še ni videl v svojem življenju, kakor jih je videl pri Pavliču. Ko je predsednik čital ta zapisnik, se je Pavlič na glas smejal. Bili so pač veseli spomini veselih dni, ki so vstajali v Pavličevi duši.

Obdolženec končno izjavi, da mati ni ničesar vedela o njegovih tatvinah. Čumnato, v kateri je imel ukradene stvari, je imel vedno zaklenjeno, tako, da mati ni mogla notri. Tudi ukradenega vina ni pila, ker sploh ne pije nič drugega kakor kavo in mleko.

Frančiška Pavlič pravi, da je sicer vedela, da je bil njen sin že kaznovan radi tatvine, vendar ni vedela, da ima doma toliko nakradenih stvari. Ona stanuje v prvi sobi, v čumnato, kjer je spal sin, ni nikoli šli. Smotke, radi katerih je bila aretovana, ni dobila pri sinu, marveč jih je našla na cesti blizu Domžal. Na predsednikovo vprašanje odgovori Pavličeva, da je v hranilnici naložila 100 K, njeneh, razen 3 kron, ki so sinove. Vse ta denar je zaslužila s pletenjem in prodajanjem slamnikov.

Končno prebere predsednik zapisnik, sestavljen na poslovanju v Vodica, pričevalo vodiškega župana o vedenju obeh obdolžencev, ter kazenski izvelek. Iz slednjega je razvidno, da je bil Ivan Pavlič že večkrat kaznovan in sicer v Kamniku, Škofji Loki, na Reki in v Ljubljani. Radi tatvine je bil obsojen na 6 in 10 mesecev, enkrat celo na 5 let ječe. Frančiška Pavlič je bila radi tatvine obsojena na dva meseca ječe.

Nato govori državni pravdnik. Pravi, da bi bila pri Ivanu Pavliču vsaka milost neumestna. To je tat najhujše vrste, takorekoč mednarodni tat, ki je toliko bolj nevaren, ker pokrade vse, kar mu pride v roko. Glede matere predlaga primerno kazen.

Njen zagovornik dr. Vodusek predlaga, da se Frančiška Pavlič oprosti, ker ni dokazano, da bi bila vedela za sinove tatvine. Tudi je verjetno, da je našla tiste smotke pri Domžalah, ki jih je orožništvo dobilo pri njej.

Pri odhodu v posvetovalnico vpraša predsednik Pavliča, če se kaj kesa storjenih dejanj. »Seveda se,« odgovori Pavlič, »ker sem bil tako neumen, da sem vse razdal.«

Po daljšem posvetovalni razglasu predsednik sodbo, s katero se obsodi Ivan Pavlič na tri leta težke ječe, poostrene s postom in trdim ležiščem vsak mesec, Frančiška Pavlič pa na teden zapora.

Telefonska in brzajavna poročila.

Zatvoritev deželnih zborov. Dunaj, 30. maja. »Montagsrevue« javlja: da je ministrski svet, ki se je vršil preteklo soboto, sklenil, da se zatvorita tržaški in nižjeavstrijski deženi zbor. S tem ugasne za dobo zatvoritve imunosti poslancev v teh deželnih zbori.

Umetnost bo nadomestovala — vero! Dunaj, 30. maja. Dunajski akademski orkester je priredil včeraj koncert v St. Hipolitu na korist Rosseggerjevemu zakladu nemškega šul-farajna. Pred koncertom je imel nesor Dunajakega vseučilišča in profesor bogoslovja dr. Svoboda predavanje o temi »odnošaji med znanostjo in umetnostjo«. V tem predavanju je rekel profesor bogoslovja med drugim: »Če propadajo vere, je publika umetnost, da stopi na njih mesto in da skrbi za moralno in etično vzgojo.«

Doma in Hercegovina kraljevstvo. Praga, 30. maja. »Venkov« javlja iz Sarajeva, da bo cesar ob pri-

liki svojega bivanja v Sarajevu preglasil Bono in Hercegovino za kraljevstvo. V političnih krogih domijo, da bi ta vest odgovarjala raznici.

Vladar na potu v Bono. Budimpešta, 30. maja. Cesar Fran Josip se je danes v spremstvu ministrov in raznih dostojanstvenikov ob 6. 40 minut jutraj odpeljal s posebnim dvornim vlakom v Sarajeva.

Prestop v katolicizem. Dubrovnik, 30. maja. Podmaršal v pokoju, Herman pl. Plaemnis, je svojo ženo prestopil iz protestantizma v katoliško vero. Plaemnis je bil svoje dni cesarjev adjutant. Ceremoniji prestopa je prisostvoval princ Windischgratz. Podmaršal je o svojem prestopu brzajavno obvestil cesarja in prestolonaslednika Fran Ferdinanda.

Cesar v Sarajevu. Sarajevo, 30. maja. V vsi srbski in hrvatski javnosti so silno ogorčeni, ker je dala vlada ob obali Miljačke, kjer se bo vladar opetovano vozil, razobesiti samo črno-rmene zastave. Hrvateki in srbski listi enodmno zahtevajo, naj se povsodi razobesijo tudi hrvatske in srbske narodne zastave.

Upad Albancev v Hercegovino. Mostar, 30. aprila. V Mioču so Albanci iz Novoga pazara upelihi tri hiše. Župana Medića in njegovo ženo so zarobili in odvedli sabo. Na meji so se premislili ter izpustili oba vjetnika na svobodo. Županovoga sina so Arnavti nevarno ranili.

Novi srbski konzulati. Beograd, 30. maja. Vlada je sklenila osnovati v najkrajšem času 10 novih konzulatov v Rusiji in v Avstro-Ogrski. Poleg konzulatov v Bosni in Hercegovini namerava Srbija ustanoviti svoj konzulat v Pragi, v kombinaciji pa sta tudi konzulata v Zagrebu in Ljubljani. Teh dveh konzulatov pa najbrže ne bo mogoče osnovati radi nasprotstva merodajnih avstro-ogrskih faktorjev. Zopet spor med Avstrijo in Srbijo.

Beograd, 30. maja. Iz Šapca brzajavljajo, da je avstrijsko vojaštvo znova zasedlo k Srbiji spadajoče otoke na reki Drini. Prebivalstvo ob Drini je silno razjarjeno in zahteva od vlade energične obrambe. Komisija, ki ima rešiti to preporno vprašanje, se sestane meseca junija. Srbska vlada je sklenila, da ne odneha od svoje zahteve, da so ti otoki srbski, in da bo eventualno stvar predložila v rešitev kaki mednarodni komisiji.

Veslovanski zdravniški shod v Sofiji.

Sofija, 30. maja. Z ozirom na to, da se je veslovanski kongres preložil od 10. na 6. julija, je pripravljali odbor v Sofiji v sporazumu s centralnim odborom slovanskih zdravnikov določil definitivno, da se veslovanski zdravniški shod vrši v Sofiji dne 4. in 5. julija t. l.

Nov turški red.

Carigrad, 30. maja. Turška vlada je predložila parlamentu zakonski načrt o ustanovitvi novega reda, s katerim se bodo odlikovali tisti, ki si pridobijo velike zasluge na prosvetnem in znanstvenem polju.

Car in ruski dijaki.

Petrograd, 30. maja. Car Nikolaj je včeraj sprejel v Carskem selu deputacijo dijakov s petrogradske univerze in z drugih petrogradskih visokih sol. Deputacija je štela 50 članov. Car je imel na dijaške nagovore, v katerem jim je izrekel svojo zahvalo za njihovo poštreno ljubezen za sveto domovinsko stvar ter izrazil nado, da se bode patriotsko mišljenje vedno bolj širilo v krogih akademске mladine. Car se je končno dal z dijaško deputacijo fotografirati.

Bolezen nemškega cesarja.

Berolin, 30. maja. Radi vnetja na desni roki se je cesar Viljem moral podvreči težki operaciji. Operacija je srečno izvedel profesor dr. Bier.

Berolin, 30. maja. Radi boleznici cesarja Viljema bo spomladni vojaški reviji prisostvoval mesto njega prestolonaslednik.

Berolin, 30. maja. Posebno kitajsko odposlanstvo, ki jo vodi princ Tsai-Tao in ki je prišlo v Berlin, da se pouči o raznih vojaških vprašanjih, je sprejel mesto cesarja prestolonaslednik. V nagovoru je princ slavil velike cesarjeve — strategične sposobnosti. Kitajsko odposlanstvo je kasneje sprejela tudi cesarica Avgusta Viktorija.

Krečani proti velešilam.

Berolin, 30. maja. »Magdeburger Zeitung« javlja iz Londona, da je kretanska vlada poslala velešilam noto, v kateri pravi, da ne bo mogla zabraniti, da bi prebivalstvo ne zgrabilo za orožje, ako bi velešilam skušale a silo primorati Krečane, da ostanejo pod turško suvereniteto.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslavski.

Metereološki poročila.
Vilma na morju 2002. Srednji mraz 14700 mm

ma.	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v C	vetri	nebo
28.	2. pop.	732.7	18.1	sr. jug	oblačno
	9. zv.	733.9	14.0	slab jug	pol. oblak
29.	7. zj.	733.7	10.6	sl. vzhod	megla
	2. pop.	731.9	21.2	p. m. jzah.	del. jasno
	9. zv.	731.5	14.0	brezveter.	jasno
30.	7. zj.	731.1	13.6		

Srednja predvečernja temperatura 14.9°, norm. 15.6° in včerajšnja 15.3°, norm. 15.7°. Padavina v 24 urah 4.2 mm in 0.3 mm.

Zahvala.
Za mnogobrojne izraze srčnega sožalja povodom nenadne izgube nepozabnega nam soproga, oziroma očeta, gospoda
Josipa Kraljiča
izrekamo svojo najtoplejšo zahvalo. Posebno se zahvaljujemo g. župniku Fr. Berniku za tolažbe posete v bolnici, g. dr. A. Binderju za po-
žrtvovalno zdravljenje, telovad. dru-
štvu »Sokol« za poklonjeni venec in spremstvo pri pogrebu, kakor tudi vsem bližnjim in daljnim prijateljem, ki so pokojniku izkazali zadnjo čast.
Vsem iskrena hvala! 1902
Domžale, dne 28. maja 1910.
Žalujoci ostali.

Zahvala.
Za vse dokaze srčnega sočutja ob boleznih in smrti, kakor tudi za spremstvo moje nepozabne soproge, gospe
Ivanke Zaplotnik
k večnemu počitku izrekam tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancom presrečno zahvalo.
Osobito se zahvaljujem svojim cenjenim kolegom za venec in spremstvo, čast. gg. uradnikom deželne vlade za spremstvo in vsem darovalcem venec ter sl. slov. del. pevskemu društvu »Slavec« za tolažilno petje. Tudi izrekam svojo zahvalo gg. Simončičevi in Uršičevi za po-
strežbo pri rajnici, in čast. Jankotu Barletu za tolažilne obiske. 1893
V Ljubljani, dne 28. maja 1910.
Dominik Zaplotnik.

Prodajalka
ki je zmožna tudi sama voditi trgovino
želi premeniti službo. 1900
Naslov pove upravnistvo »Sl. Naroda«.

Službe išče 1899
izprašan kurjač
obenem tudi **strojnik**. — Ima dobra izpričevala. — Ponudbe na naslov: **F. K. 15, pošto ležeče Sv. Jurij** pod Kumom, Radeče pri Zidanem mostu.

Spretnega 1892
strojepisca
sprejme takoj
dr. Josip Furlan, advokat v Ljubljani,
Miklošičeva cesta 26.

Kolesa poneverjena! 1894
V nedeljo pred binkoštnimi prazniki posodil sem neznamu človeku kolo znamke »Graziosa Cevles« brez verige. Drugo kolo mi je odpeljal na binkoštni ponedeljek nek kovaški pomočnik, rod. Hrvat. Kolo je bilo znamke »Styria« z nekoliko gori obrnjenim gubernalom. Ako pride kdo poneverjenec na sled, prosim vljudno da mi takoj sporoči.
Josip Pleško mehanik,
Vič štev. 30 pri Ljubljani.

Prodajalko in 2 vajenki
oziroma
trgovskega pomočnika
in vajenca
sprejme takoj Miha Dolinar, tr-
govec v Jesenicah na Dolom-
skem. 1899

Prehajovalnica s 12 in 16
konosov 1880 krovnega 1897
zastopnika za Ljubljano
proti proviziji. — Posedbe v zemljinah južno pod
»P. 2. 1899«, na Rudolfa Hlase v Pragi.
Sprejemem takoj 1841
učenca
v trgovino z mešanim blagom.
Štefan Šapajne v Spodnji Joriji.

Sprejemem takoj krepkega
mesarskega učenca.
Marija Černe 1898
mesnica, Francovo nabrežje št. 7.

LEPA
enonadstropna hiša
primerna za pekarijo, gostilno ali vsako drugo obrt blizu postaje v Romanjih pri Trstu se ugodno proda.
Popraša se pri L. Grobelniku v Ljubljani, Pred škofijo. 1895

Iščem nujno
2 dobro izurjena stavbena
kleparska pomočnika.
Plača po dogovoru. 1855
Avgust Küssel, klepar v Novem mestu.

Izurjena natakariča
z večletnimi spričevali 1901
išče službe.
Ponudbe do 5. junija pod »1000«
Kranj, poste restante.

Halo!
Kupujem s 50% darajže kot vsak drug po gospodi odložene
obleke za gospe
tudi častniške uniforme
in zlate vrvice, zbrobljeno zlato in sre-
bro, pravtako tudi blago v partijah i. t. d.
Ker skozi Ljubljano samo potujem in ostanem tu le kratek čas, prosim, da se me takoj obvesti z dopisnico. 1903
Pinkas Graumann
v hotelu pri »Slonu« v Ljubljani.

Modni salon
za damske klobuke
B. Magdič v Ljubljani
1828
priporoča svojo bogato zalogo modernih in okusnih slamičkov po zelo ugodnih in brezkonkurenčnih cenah.
Naročila s dežele izvršujem s obratno pošto.

Pozor kolesarji!
Močna kolesa od 110 K naprej, finejša od 150 K naprej.
Glavna zaloga „Puchovih“ koles 1257
kot znana najfinejša z najlažjim tokom.
Vse kolesarske potrebitine, popravila in najnovejši fin
šivalni stroji po najnižjih tovarniških cenah.
FR. ČUDEN
trgovec v Ljubljani.
— (veliki zalogi in polne posle) —

vec 400 6001
NA
Najbolj gumenopomočurobu
nudi trdnost
ANT-TOMEC
izvor sušna
u kumpoku
(Češka)
Uzorni
podrobnosti

Lepa hiša
enonadstropna
z 2 verandama in vrtom, jako primerna za leto-
višče, krasna lega ob vodi v Zg. Šumeljnih
pod Šmarno goro, se z vso opremo ali brez nje
ugodno proda.
Hiša je tudi primerna za vsako obrt. Ima v pri-
tičju opravljene sobe za gostilno in trgovino.
Poizve se pri L. Grobelniku v Ljubljani,
Pred škofijo. 1896

Koncerti 1760
Slovenske Filharmonije
se vrše do 15. septembra
vsak dan
v hotelu „Tivoli“.
Začetek ob nedeljah in praznikih ob 1/2 10.
dopolodne, 3. popoldne in 7. zvečer.
Ob delavnikih ob 3. popoldne in 7. zvečer.
Vstopnina vsleje prosta.

Železnato vino
Ikarja Piccolija v
Ljubljani, c. in kr.
dvorni založnik, pa-
pežev dvojni založnik,
vsebuje za slabo-
krvne in nerazvne
osebe, za blede, sla-
botne otroke, lahko
prebavljiv železnat iz-
delek. Polovična ste-
klenica K 2—. Poštni
zavoj (4 steklenice)
franko zavoj in poštni-
na, stane K 8.40. Na-
ročila po povzetju.

Lepo stanovanje
obstoječe iz 4 sob s pritliklami in
z velikim vrtom 1856
se odda za avgustov termin.
Popraša se Privoz 10.

Za slabokrvne in prebolele
je zdravniško priporočeno črno dal-
matinsko vino 1774
Kuč.
najboljše sredstvo.
4 steklenice (5 kg) franko K 4.—.
Br. Novakovič, Ljubljana.

Dobro izurjena 1853
prodajalka
se sprejme s 1. julijem t. l.
Na prodaj imam še skoro novo
opravo za trgovino
(stelaže in pudelne) po ugodni ceni.
Karl Cimperšek
trgovina z mešanim blagom v Sevnici ob Savi.

Sprejmeta se
2 vajenca
z dobro šolsko izobrazbo iz poštenih
hiš v »Slovensko trgovino« v Ko-
čevju, katera kupčuje z manufakturnim,
špecerijskim, galanterijskim, kolonijal-
nim blagom, železnino in deželnimi
pridelki.
Dogovori s »Kočevsko posejil-
nico« v Kočevju. 1864

Ugodna prilika!
Obrtniki pozor!
Staroznana občestna
gostilna
na prometnem, prijaznem solnčnem kraju v trgu
na Gorenjskem, zraven pripadajoče veliko go-
spodarsko posloje s staro kovačnico in
hlevom, se odda v najem eventualno nekaj
lahko proda. Lega obeh poslojij je lepa;
leži tik velike ceste, zelo pripravno za večje
podjetje, tudi več obrtov, kot kovača klju-
čavničarja, kleparja, krojača, mesarja, mizarja,
čevničarja, kolarja, sedlarja, trgovca z železnino
specerijo in enake samostojne obrtnike.
Naslov pove iz prijaznosti upravnistvo »Sl.
Naroda«. 1835

Ponudbeni razpis.
Županstvo na Gori pri Sodražici razpisuje tem potom
zgradbo nove občinske ceste
v dolgotni približno 1 1/2 km, načrti in dr. je na vpogled pri županstvu.
Ponudbe, pismene ali ustmene, naj se predložijo pri podpisnem župan-
stvu najkasneje do 15. junija t. l.
Zupanstvo na Gori,
dne 24. maja 1910. 1850

C. kr. avstrijske državne železnice.
Izvoleček iz voznega reda.
Veljaven od 1. maja 1910.
Odhod iz Ljubljane (juž. žel.)
7-00 zjutraj: Osebn. vlak v smeri: Trbič, Jesenice, Trbič, Beljak, Gorica, Trst, Celovec.
7-20 zjutraj: Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Št. Janž, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
9-12 dopoldne: Osebn. vlak v smeri: Jeseni-
nice, z zvezo na brzovlak v Celovec,
Dunaj j. k., Linc, Prago, Draždana, Berlin,
Beljak, Badgastein, Solnograd, Monakovo,
Kolin.
11-40 dopoldne: Osebn. vlak v smeri: Trbič,
Jesenice, Trbič, Beljak, Celovec, Gorica,
Trst.
12-22 dopoldne: Osebn. vlak v smeri: Gros-
uplje, Rudolfovo, Št. Janž, Straža-Toplice,
Kočevje.
3-30 popoldne: Osebn. vlak v smeri: Trbič,
Jesenice, Trbič, Beljak, Gorica, Trst,
Celovec.
6-35 zvečer: Osebn. vlak v smeri: Trbič,
Jesenice, z zvezo na brzovlak v Beljak,
Celovec, Dunaj, z. k., Badgastein, Solno-
grad, Monakovo, Inomost, Frankobrod,
Wiesbaden, Kolin, Düsseldorf, Weisingen,
Trbič.
7-40 zvečer: Osebn. vlak v smeri: Grosuplje
Št. Janž, Rudolfovo, Kočevje.
10-10 ponoči: Osebn. vlak v smeri: Jeseni-
nice, Beljak, Gorica, Trst, Celovec.
Odhod iz Ljubljane (državni železnice).
7-25 zjutraj: Osebn. vlak v Kamnik.
2-05 popoldne: Mešanec v Kamnik.
7-30 zvečer: Mešanec v Kamnik.
12-22 ponoči: Mešanec v Kamnik le ob ne-
deljah in praznikih.
Časi prihoda in odhoda so navedeni v srednje
evropskem času.
C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Ženske!
Proti malarizmi, medlelosti, slabosti organizma
edino zanesljivo sredstvo
„železnate kroglice“
škatlica K 3.— Dobiva se v Buda-Pešti,
Apostol-Apotheke, József-Körut 84.
Sprejemem takoj 1854
učenca
za trgovino z mešanim blagom.
Vinko Ambrožič, trgovec v Logatcu.

Sprejme se 1887
blagajničarka
v kavarno »Avstrija“.
**Sprejme se takoj v pre-
mogokop na Moravsko**
40 mladeničev
v starosti od 15 (všteto) do 20 let, ki
so, ako le mogoče v premogokopu že
1872 delali.
Ponudbe naj se pošljejo na upravništvo
»Sl. Naroda« pod šifro »Ingenieur«.

Odda se še nekaj 1814
poletnih stanovanj
v Medvodah
ob gorenjski železnici s sobnimi, ku-
hinjskimi in miznimi opravami, lepimi
senčnatimi napravami, rečnimi in pešče-
natimi kopelmi, športnimi prostori itd.
Lastnik Franc Jarc.

Nikdar več!
ne premenjam mila, odkar rabim Berg-
mannovo lilijino mlečno milo z
lesenim konjičkom (znamka lesen
konjiček) tvrdke Bergmann & Co.,
Dečin na L., ker je to edino najbolj
učinkujoče medicinsko milo proti
solnčnim pegam in za negovanje lepe,
mekhe in nežne polti. Kos po 40 vin.
se dobiva po vseh lekarnah, drogeri-
jah, parfumerijah itd. II 505